

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Jitky Zavřelové

a soudců Olgy Stránské a Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., ve věci

žalobce: N. Q. L.,
státní příslušník V. s. r.,
bytem X,
zastoupen advokátkou Mgr. Naďou Smetanovou,
se sídlem 28. října 1001/3, 110 00 Praha 1,
proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,**
se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 8. 2017, č. j. MV-164287-16/SO-2014,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 25. 8. 2017, č. j. MV-164287-16/SO-2014, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 10 800 Kč ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce Mgr. Nadi Smetanové, advokátky.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví, jímž žalovaná zamítla žalobcovo odvolání a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 27. 2. 2012, č. j. OAM-35020-16/MC-2010. Tímto rozhodnutím ministerstvo zrušilo platnost žalobcova povolení k trvalému pobytu na území České republiky podle § 871 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. 12. 2010 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).
2. Žalovaná napadené rozhodnutí odůvodnila tím, že žalobce se dopustil obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat povolení k trvalému pobytu tím, že jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství k nezletilé G. Z. S matkou dítěte žalobce nežije a nikdy neprojevoval o nezletilou opravdový zájem. Odnětí povolení k trvalému pobytu je v takové situaci zcela legitimním cílem, neboť nikdo nemůže těžit ze svého nečestného jednání a žalobci budou odeprény pouze ty výhody, které klamáním českých úřadů neoprávněně získal. Napadené rozhodnutí je z pohledu dopadů do soukromého života žalobce přiměřené, neboť zákaz pobytu na území České republiky vysloven nebyl a současně vazby žalobce na Českou republiku byly již dříve značně oslabeny dlouhou žalobcovou nepřítomností.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

3. Žalobce namítl, že žalovaná neodstranila nesprávný procesní postup ministerstva spočívající v doručování písemností opatrovníkovi v době, kdy žalobce nebyl neznámého pobytu. Časově předcházející rozhodnutí žalované v téže věci ze dne 27. 4. 2015, č. j. MV-164287-3/SO-2014, bylo totiž zrušeno rozsudkem Krajského soudu v B. ze dne 16. 5. 2017, č. j. 29 A 79/2015 – 61, v němž soud dospěl k závěru, že od 8. 11. 2010 žalobce nebyl osobou neznámého pobytu a ministerstvo pochybilo, pokud pokračovalo v doručování ustanovenému opatrovníkovi. Podle přesvědčení žalobce měla žalovaná po zásahu Krajského soudu v B. rozhodnutí ministerstva zrušit a věc mu vrátit k novému projednání, v opačném případě nerespektovala závazný právní názor soudu.
4. Žalobce dále tvrdí, že poškození jeho procesních práv jakožto účastníka řízení vedlo k nedostatečnému zjištění skutkového stavu věci. V důsledku vadného postupu žalované nebyl žalobce v průběhu řízení vyslechnut, a nemohl tak zpochybnit skutkový závěr o účelovosti prohlášení otcovství k nezletilé. Konkrétně žalobce zpochybňuje úvahu žalované, že účelovost tohoto prohlášení lze dovodit z blízké časové posloupnosti jeho jednání (dne X se dítě narodilo, dne X bylo učiněno souhlasné prohlášení žalobce a matky o otcovství a již dne X žalobce podal žádost o povolení k trvalému pobytu, které bylo následně vyhověno). Žalobce, který do té doby bezmála rok a půl pobýval na území České republiky bez platného pobytového oprávnění, to vysvětluje tím, že dne X s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění, což jej vedlo k podání žádosti o povolení k trvalému pobytu.
5. Podle názoru žalobce je napadené rozhodnutí nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného a soukromého života. Poukazuje na to, že pro získání jiného pobytového oprávnění by nezbytně musel vycestovat z České republiky, kde žije jeho manželka a nezletilý syn (nar. X). Odloučení od rodiny, s níž sdílí společnou domácnost, by bylo v rozporu se zájmem dítěte ve smyslu čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte a nepřiměřeně by zasáhlo do

rodinného života žalobce. K otázce dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého života nebyl žalobce vyslechnut, v důsledku čehož je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

6. Žalovaná ve vyjádření k žalobě odkázala na obsah rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, neboť v nich byly řádně vypořádány námitky žalobce shodného znění.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

7. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
8. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. V takovém případě soud rozhodnutí zruší bez jednání [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

9. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce byl držitelem povolení k trvalému pobytu s platností od 22. 11. 2007 za účelem sloučení s občanem České republiky, a to s nezletilou G. Z., nar. X. Dne 27. 2. 2012 ministerstvo rozhodlo, že se ruší platnost povolení k trvalému pobytu žalobce na území České republiky podle § 87l odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí odůvodnilo tím, že ani jeden z rodičů o dítě nepečuje a muselo být svěřeno do pěstounské péče, aniž by rodičům byla stanovena vyživovací povinnost, a tím, že matka dítěte P. Z. byla rozsudkem Okresního soudu v K. V. ze dne 26. 3. 2009, sp. zn. 3 T 37/2009, odsouzena pro trestný čin napomáhání k neoprávněnému pobytu na území České republiky, jelikož dne X učinila spolu s žalobcem prohlášení o otcovství žalobce k nezletilé G. Z., ačkoliv věděla, že biologickým otcem nezletilé je jiná osoba, a tohoto jednání se dopustila za příslib finanční odměny ve výši 50 000 Kč.
10. Žalovaná dne 27. 4. 2015 zamítla odvolání žalobce pro opožděnost. Krajský soud v B. rozsudkem ze dne 16. 5. 2017, č. j. 29 A 79/2015 – 61, toto rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení. Důvodem bylo nesprávné doručování písemností, včetně prvostupňového rozhodnutí, opatrovníkovi – C. m. v., o.s. – přestože žalobce již dne 8. 11. 2010 ohlásil ministerstvu změnu bydliště. Tím došlo v souladu s § 32 odst. 8 správního řádu k zániku funkce opatrovníka ze zákona, neboť pominuly důvody, pro něž byl opatrovník ustanoven.
11. Žalovaná následně pokračovala v odvolacím řízení a vydala dne 25. 8. 2017 žalobou napadené rozhodnutí. Argumentovala pravomocným odsouzením P. Z. za přijetí úplaty od žalobce jako odměny za uvedení žalobce jako matrikového otce a nezájmem žalobce o nezletilou po souhlasném prohlášení o otcovství. Úkon evidentně neměl naplnit definiční znaky rodičovské odpovědnosti. Žalobci bylo odňato nejvyšší bytové oprávnění, ale nebyl mu zakázán pobyt na území České republiky. Jeho vazby na Českou republiku byly oslabeny dlouhodobou nepřítomností a návrat do vlasti by pro žalobce nebyl neřešitelným problémem.

Posouzení žalobních bodů

12. První žalobní bod se týká postupu žalované po zrušení jejího časově předcházejícího rozhodnutí Krajským soudem v B. Žalobce má za to, že žalovaná měla z důvodu procesně neúčinného doručování opatrovníkovi prvostupňové rozhodnutí zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení ministerstvu. Pokud bez dalších úkonů meritorně projednala a rozhodla o odvolání žalobce, porušila závazný právní názor soudu.
13. Soud v první řadě konstatuje, že Krajský soud v B. nezrušil prvostupňové rozhodnutí a pouze v závěru svého rozsudku uvedl, že *„důvody pro zrušení trvalého pobytu bude nutno znovu posoudit, neboť ač se jimi žalovaný v odůvodnění částečně rovněž zabýval, jednalo se o rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost, nikoliv pro nedůvodnost“*. V rozsudku ze dne 16. 5. 2017, č. j. 29 A 79/2015 – 61, není obsažen žádný jednoznačně formulovaný právně závazný pokyn, který by žalovaná nerespektovala. Soud ji zavázal pouze k tomu, aby (opětovně) věcně posoudila důvody pro zrušení platnosti žalobcova povolení k trvalému pobytu, což žalovaná učinila. Procesní postup žalované nebyl v rozporu se závazným právním názorem Krajského soudu v B., neboť právě v reakci na tento názor žalovaná považovala podané odvolání žalobce za včasné a vypořádala odvolací námítky.
14. Podle § 89 odst. 2 správního řádu, odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží; tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem.
15. Odvolací správní orgán tedy nepřihlíží k takovým vadám řízení před správním orgánem prvního stupně, o nichž lze mít důvodně za to, že nemohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy ani na jeho správnost. Soud je toho názoru, že nesporná vada řízení spočívající v doručování písemností opatrovníkovi i po ukončení jeho funkce neměla v daném případě tak závažné dopady do práv žalobce, jak jsou vyličeny v žalobě, a žalovaná k ní nebyla povinna přihlížet, neboť na správnost a zákonnost rozhodnutí nemohla mít žádný vliv.
16. Je potřeba připomenout, že v období po 8. 11. 2010, kdy žalobce oznámil změnu místa pobytu, bylo opatrovníkovi doručováno vyrozumění o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí ze dne 1. 2. 2012 a prvostupňové rozhodnutí. Předcházející vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí ze dne 23. 11. 2010 bylo doručováno správně na žalobcem uvedenou, tehdy aktuální adresu Z., P. 4, avšak zásilka se vrátila zpět s poznámkou, že adresát je na uvedené adrese neznámý. Fakticky tedy byly procesně neúčinným způsobem doručeny dvě písemnosti. Ze spisu dále vyplývá, že dne 6. 11. 2014 se k ministerstvu dostavila zástupkyně žalobce, nahlížela do spisu, aniž by poskytla jakékoli vyjádření. Následně bylo podáno odvolání, jež bylo nesprávně posouzeno jako opožděné.
17. Není pravdou, že v důsledku pochybení ministerstva byla veškerá procesní práva žalobce zcela popřena, jak se uvádí v žalobě. Zjištěné pochybení nemělo trvalých následků v právním postavení žalobce a bylo dalším postupem žalované a Krajského soudu v B. zhojeno. Žalobce nejméně od 6. 11. 2014 věděl, jaké řízení s ním příslušný správní orgán vede a z jakých důvodů, a byl současně obeznámen s kompletním spisovým materiálem,

který obsahuje mj. trestní a rodinně-právní soudní rozhodnutí, na nichž byl založen závěr o tom, že žalobce se dopustil obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat povolení k trvalému pobytu tím, že měl účelově prohlásit souhlas s určením otcovství. Po zrušení v pořadí prvního rozhodnutí žalované se již nekonaly žádné procesní úkony a do spisu byl dne 18. 8. 2017 opatřen pouze aktualizovaný výpis z evidence cizinců s povoleným pobytem na území České republiky, který *stricto sensu* není podkladem pro vydání rozhodnutí a obsahuje údaje evidenčního charakteru, které jsou žalobci známy. Podle názoru soudu žalovaná rozhodovala za situace, kdy žalobce byl seznámen se všemi podklady pro vydání rozhodnutí, jakož i s prvostupňovým rozhodnutím samotným, byl zastoupen advokátkou a nic mu nebránilo v řádném uplatňování jeho práv (např. navrhopvat důkazy, činit návrhy, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí atd.). Rušit prvostupňové rozhodnutí jen z toho důvodu, aby byly žalobci prostřednictvím zástupkyně opětovně doručeny dvě písemnosti, jejichž obsah mu byl znám a měl je k dispozici, by se oprávněně jevilo jako postup nadmíru formalistický a neúčelně prodlužující celé řízení, které v té době trvalo bezmála 7 let. Žalobní bod není důvodný.

18. Žalobce dále tvrdí, že skutkový stav nebyl zjištěn dostatečně a spolehlivě, zejména nebyl-li on sám ministerstvem ani dříve orgány činnými v trestním řízení vyslechnut k otázce účelovosti svého prohlášení o otcovství. Nebylo provedeno žádné dokazování, z něhož by vyplynulo, že věděl, že biologickým otcem nezletilé G. Z. být nemůže. Žalobci nebylo umožněno objasnit jeho pohled na otcovství k nezletilé.
19. Podle § 871 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců ministerstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství, za podmínky, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života.
20. Je pravdou, že v průběhu řízení žalobce vyslechnut nebyl. K otázce údajné účelovosti svého jednání a vztahu k formálně bezvadnému určení otcovství k nezletilé se ovšem žalobce vyjádřil v písemných podáních – jednak v odvolání, jednak v řízení vedeném Krajským soudem v B. o podané správní žalobě. V rozsudku ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013 – 43, Nejvyšší správní soud uvedl, že podle zákona o pobytu cizinců je správní orgán „*oprávněn vyslechnout účastníka řízení, je-li to nezbytné pro zjištění skutečného stavu věci, zejména pro posouzení, zda se nejedná o obcházení tohoto zákona cizincem s cílem získat oprávnění k pobytu na území, zejména zda účelově neuzavřel manželství nebo zda jeho účelově prohlášeným souhlasem nebylo určeno otcovství*“, a dále že „*obecná úprava dokazování ve správním řádu počítá pouze s výsledkem svědeckým; výslech účastníků připouští § 141 odst. 6 ve sporném řízení, nelze-li dokazovanou skutečnost prokázat jinak. Ustanovení § 51 odst. 1 správního řádu ovšem zdůrazňuje, že výčet důkazních prostředků je demonstrativní, a že k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Ustanovení § 169 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb. je v tomto ohledu nutno považovat za další zákonem výslovně upravenou možnost provést účastnický výslech*“. V rozsudku ze dne 20. 2. 2014, č. j. 4 As 166/2013 – 25, Nejvyšší správní soud konstatoval, že i o důkazním prostředku výslechu účastníka řízení „*platí, že správní orgán není důkazními návrhy vázán a rozhodne, jaké důkazy provede v rozsahu potřebném ke zjištění stavu věci (§ 52 správního řádu)*“; obdobnou

argumentaci obsahuje též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2014, č. j. 6 As 147/2013 – 29.

21. I v případě důkazního návrhu účastníka řízení tedy judikatura nechává na úvaze správního orgánu, zda výslech účastníka provede. Z ničeho však nevyplývá povinnost takový výslech provést. Své stanovisko mohl žalobce kdykoli v průběhu odvolacího řízení učinit prostým vyjádřením svých tvrzení ve věci, které nemuselo mít formu jeho výslechu. Správní orgány při zjišťování skutkového stavu vycházejí zásadně z podkladů, které mají k dispozici, a je-li jimi skutkový stav, o němž nejsou rozumné pochybnosti, objasněn v rozsahu potřebném pro vydání rozhodnutí určitého obsahu, není třeba provádět výslech účastníka (cizince). Podstatné pro posouzení této námitky je rovněž fakt, že podle spisového materiálu žalobce svůj výslech nikdy výslovně nenavrl. Proto není zřejmé (a nevyplývá to ani z žaloby), jaké konkrétní nové skutečnosti by jeho výslechem měly být prokazovány.
22. Součástí správního spisu je rozsudek Okresního soudu v K. V. ze dne 26. 3. 2009, sp. zn. 3 T 37/2009, který nabyl právní moci dne 26. 3. 2009, jímž byla P. Z. uznána vinnou z trestného činu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky podle § 171d odst. 1 trestního zákona a byla odsouzena k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců, přičemž výkon trestu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání tří let. Podle skutkové věty rozsudku se P. Z. pod příslibem finanční odměny ve výši 50.000 Kč dostavila dne X s žalobcem, který na území České republiky pobýval od 15. 11. 2005 bez platného víza a jemuž ve správním řízení hrozilo vyhoštění, na matriku Magistrátu města K. V. a zde společně s žalobcem za účelem určení otcovství prohlásila, že žalobce je otcem její nezletilé dcery, ačkoli věděla, že jejím biologickým otcem je G. H. Údaj o otcovství žalobce byl zapsán do knihy narození Magistrátu města K. V. a do rodného listu nezletilé. Na základě toho bylo zastaveno řízení o správním vyhoštění a žalobci byl rozhodnutím Policie ČR, oblastního ředitelství služby cizinecké policie P., inspektorátu cizinecké policie K. V. ze dne 22. 11. 2007, č. j. SCPP-6269/PL-VI-2007 udělen trvalý pobyt na území české republiky. Za uvedení nepravdivého údaje o otcovství obdržela P. Z. od žalobce postupně finanční částku 20.000 Kč.
23. Součástí správního spisu je dále rozsudek Okresního soudu v K. V. ze dne 29. 6. 2010, č. j. 21 P 32/2008-194, který nabyl právní moci dne 25. 8. 2010, z něhož ve vztahu k matrikovému otci nezletilé (žalobci) vyplývá, že neměl s nezletilou žádný kontakt, neprojevoval o ni žádný zájem, nepodílel se na její výchově ani výživě a byl neznámého pobytu, tudíž mu nebylo vyměřeno výživné. Nezletilá nejprve pobývala v dětském domově, od října 2008 byla předběžným opatřením soudu svěřena do společné péče budoucích pěstounů (sestry P. Z. a jejího manžela). Z písemného vyhotovení rozhodnutí je zřejmé, že ani v této věci nebyl žalobce slyšen.
24. Pravomocné rozsudky v trestním i občanskoprávním řízení jsou jakožto veřejnoprávní akty aplikace práva nadány předpokladem (presumpcí) správnosti, jehož podstatou je vyvratitelná právní domněnka, že rozhodnutí řeší určitý právní spor či otázku v souladu s právem a byla vydána na podkladě zákonného postupu řízení, nebyl-li ve stanoveném řízení prokázán opak a rozhodnutí zrušeno. Osoba, na niž důsledky této presumpce dopadají, má možnost ji vyvrátit pořadem práva k tomu určeným. Jinak je ovšem rozhodnutí závazné, tedy vyvolává právní účinky a každý se v souladu s principem právní jistoty může spolehnout na jeho obsah. Přísně vzato se předpoklad správnosti vztahuje toliko na výrokovou část rozhodnutí, popř. na poučení, nikoli na odůvodnění. To v případě citovaného rozsudku v trestním řízení znamená závazný předpoklad, že se stal

skutek uvedený ve výroku rozsudku, spáchala jej obžalovaná P. Z. a tento skutek je trestným činem.

25. Aniž by byla zákonem předepsána síla nebo hodnota jednotlivých typů důkazních prostředků (ve správním řízení se neuplatní tzv. legální teorie důkazní), soud je toho názoru, že veřejné listiny, v tomto případě pravomocná soudní rozhodnutí, se díky presumpci správnosti obecně vyznačují velkou přesvědčivostí a jejich hodnověrnost lze účinně zpochybnit jen výjimečně, typicky v případě vad zakládajících nicotnost. Správní orgány tedy zásadně mohou z pravomocných soudních rozhodnutí bez dalšího vycházet, a to i ve vztahu k osobám, jež nebyly účastníky řízení, z nichž tato rozhodnutí vzešla, a nebyly tudíž ani aktivně legitimovány se předepsaným způsobem vůči následkům rozhodnutí bránit. Žalobce nemohl vlastním procesním úkonem zvrátit předmětná rozhodnutí, byť jistě mohl adresovat podnět státnímu zástupci k podání návrhu na povolení obnovy řízení nebo podnět ministru spravedlnosti k podání stížnosti pro porušení zákona proti rozsudku Okresního soudu v K. V. ze dne 26. 3. 2009, č. j. 3 T 37/2009-77. Okolnost, že v řízeních, jež vyústila ve vydání těchto soudních rozhodnutí, nebyl žalobce slyšen a nemohl se ke své roli ve věci vyjádřit, nezpůsobuje nepoužitelnost těchto listinných důkazů jako podkladů pro vydání napadeného rozhodnutí ani nesnižuje jejich důkazní hodnotu.
26. Podle skutkové věty trestního rozsudku se obžalovaná k matričnímu úřadu dostavila společně s žalobcem pod příslibem finanční odměny a obdržela od žalobce postupně finanční částku 20.000 Kč za uvedení nepravdivého údaje o otcovství. V tomto rozsahu skutkových zjištění nepochybně lze z rozsudku vycházet. Námitka žalobce, že nebyla prokázána jeho povědomost o tom, že nemůže být biologickým otcem nezletilé G. Z., se tak ve světle citovaného rozsudku jeví jako nelogická. Proč by žalobce nabízel nebo poskytl nesezdané matce dítěte finanční plnění za zápis otcovství do matriky, jestliže měl důvod se domnívat, že je biologickým otcem dítěte on? Pak by dozajista matce navrhl souhlasné prohlášení o určení otcovství bez jakékoli úplaty, a kdyby nesouhlasila, obrátil by se s návrhem na určení otcovství na soud. Žalobce ani přímo netvrdí, že by s P. Z. měl v rozhodné době intimní vztah. Za tohoto důkazního stavu nelze uvěřit žalobci, že prohlášení o otcovství učinil v dobré víře, že je nebo by pravděpodobně mohl být otcem nezletilé.
27. Zákon o pobytu cizinců v ustanovení § 87l odst. 1 písm. b) neklade podmínku vědomé nepravdivosti prohlášení o otcovství, nýbrž užívá pojmu účelově prohlášeného souhlasu. Zákonodárce má tedy na mysli jednání obcházející nebo zastírající jeho pravý účel, aby bylo dosaženo účelu jiného. Ten, kdo účelové prohlášení učiní, dokonce nemusí mít stoprocentní jistotu, že je nepravdivé, ale zákon vyžaduje, aby jednal se specifickou pohnutkou, tj. s cílem získat povolení k trvalému pobytu. Žalovaná v napadeném rozhodnutí přílehlavě konstatovala, že *„uznání otcovství bylo právním úkonem sice formálně dokonalým, avšak otcovství účastníka řízení vůči nezletilé je svazkem pouze formálním a vůbec nenaplnilo, a zjevně ani naplnit nemělo, definiční znaky otcovství, resp. rodičovské odpovědnosti, tak jak byly vymezeny kromě norem morálních i v ustanovení § 31 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, v tehdy účinném znění, jakožto nyní i v ustanovení § 858 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Toto konstatování nesměřuje k popření platnosti osobního stavu jmenovaného a nezletilé, nýbrž pouze k posouzení, zda nešlo o obcházení zákona s cílem získat trvalý pobyt na území. (...) Doklad o souhlasném prohlášení rodičů o otcovství byl pro něj rozhodný toliko k získání povolení k trvalému pobytu, což je jednání, které je nutno označit za*

nežádoucí, neboť hrubě popírá účel a smysl otcovství.“ Soud se s tímto hodnocením žalované ztotožňuje.

28. Z toho, co bylo řečeno v předchozím odstavci, vyplývá, že v tomto a obdobných případech nemusí být správním orgánům k dispozici výsledky genetických testů, jež by s jistotou vyloučily nebo potvrdily otcovství cizince, potažmo pravdivost jeho prohlášení před matričním úřadem. Ostatně ani soudy v trestním a opatrovnickém řízení nepovažovaly provedení srovnávacích testů DNA za potřebné. Soud znovu upozorňuje, že správní orgány zjišťují a prokazují primárně motivaci cizince k prohlášení o určení otcovství, nikoli naprostou shodu či rozpor prohlášení s objektivní skutečností, byť v naprosté většině případů v praxi ten, kdo účelově prohlásí souhlas s určením svého otcovství, je současně přesvědčen, že biologickým otcem dítěte není.
29. Pro posouzení účelovosti samotné existuje celá řada „pomocných“ kritérií, což je důsledkem toho, že otázka skutečného biologického otcovství není předmětem dokazování. Ačkoliv si je soud vědom, že se směrnice č. 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států nevztahuje na rodinné příslušníky občanů České republiky, považuje za vhodné vycházet z kritérií dovozených z konceptu zneužití práv zakotveného v čl. 35 této směrnice v souvislosti s účelovými sňatky. Kritéria aplikovaná pro účelové sňatky lze totiž přiměřeně aplikovat i na účelové souhlasné prohlášení o určení otcovství (srov. Sdělení Komise Evropskému Parlamentu a Radě o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, ze dne 2. 7. 2009, KOM(2009) 313, str. 15; dále jen „Sdělení Komise ke směrnici 2004/38/ES“).
30. Tzv. indikativní kritéria popsal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 – 39, který je zmíněn i v napadeném rozhodnutí. Tehdy Nejvyšší správní soud uvedl následující: *„Kritéria pro posouzení účelovosti souhlasného prohlášení o určení otcovství lze rozdělit na „pozitivní faktory“, které poukazují na to, že obcházení zákona o pobytu cizinců je nepravděpodobné, a na „negativní faktory“, které poukazují na to, že existuje možný úmysl obejít zákon o pobytu cizinců za účelem získat pobytové oprávnění. Mezi pozitivní faktory patří zejména následující skutečnosti: (1) cizinec činí souhlasné prohlášení o určení otcovství by bez problémů získal právo pobytu sám nebo již legálně v České republice pobýval předtím; (2) před prohlášením o určení otcovství byl cizinec s matkou dítěte v dlouhodobém vztahu; (3) cizinec sdílel s matkou dítěte společnou domácnost po dlouhou dobu; případně také (4) cizinec s matkou dítěte přijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností jako je například hypotéka na bydlení (viz analogicky Sdělení Komise ke směrnici 2004/38/ES, str. 15-16). Mezi negativní faktory patří zejména následující zkušenosti: (1) cizinec se s matkou dítěte před souhlasným prohlášením nikdy nesetkal nebo se s ní setkal, ale prokazatelně při tomto setkání nemohlo dojít k pohlavnímu styku; (2) cizinec se s matkou dítěte neshoduje, pokud jde o jejich osobní údaje, o okolnosti jejich prvního setkání, o okolnostech jejich společného sexuálního života, nebo o důležité osobní informace, které se jich týkají, (3) důkaz o peněžní částce nebo daru, které byly předány, aby došlo k souhlasnému prohlášení o určení otcovství (s výjimkou peněz nebo darů, které byly předány jako obvyčej v kulturách, kde je finanční odměna či dar matce za to, že porodí dítě, běžnou praxí), (4) v minulosti cizince či matky dítěte existuje důkaz o předchozích účelových prohlášeních o určení otcovství nebo jiných formách zneužití a podvodu, jejichž účelem bylo nabytí práva pobytu, (5) k rozvoji rodinného života mezi cizincem a dítětem, k jehož otcovství se souhlasným prohlášením*

přihlásil, došlo pouze tehdy, kdy cizinci hrozilo zrušení povolení k pobytu či vyhoštění, (6) cizinec se s dítětem, k jehož otcovství se souhlasným prohlášením přihlásil, a jeho matkou přestal stýkat krátce potom, co získal právo pobytu; případně též (7) cizinec prokazatelně není biologickým otcem dítěte.“

31. Soudní praxe také připouští, že původně účelové souhlasné prohlášení o určení otcovství může být „zhojeno“ následnou příkladnou péčí o dotčené dítě (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, č. j. 5 As 104/2011 – 102).
32. Ačkoliv žalovaná citovaná indikativní kritéria nerozebírala jednotlivě, z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, jakým způsobem je hodnotila a že její závěr o účelovosti prohlášení žalobce o určení otcovství ob stojí. Soud pouze rekapituluje, že žádný z „pozitivních“ faktorů na straně žalobce shledat nelze: nepobýval na území České republiky legálně a zjevně v té době neměl jiný titul k povolení trvalého pobytu, nežil s matkou dítěte v dlouhodobém vztahu, nesdílel s ní společnou domácnost ani společně nepřijali důležitý závazek. Současně je z napadeného rozhodnutí (a předloženého správního) zřejmé, že platí nejdůležitější „negativní“ faktory (1, 3): žalobce se s matkou dítěte před souhlasným prohlášením nikdy v soukromí nesetkal a byl podán důkaz o příslibu a předání finanční částky výměnou za souhlasné prohlášení o určení otcovství. Žalobce v dané věci ani nepředstíral zájem o dítě či o rozvoj rodinných vztahů s ním a matkou, jak předpokládají kritéria ad 5 a 6. Je tudíž zřejmé, že aplikací testu za analogického využití Sdělení Komise ke směrnici 2004/38/ES lze dospět k jednoznačnému závěru o účelovosti prohlášení žalobce o určení otcovství k nezletilé G. Z.

Za nepřijatelnou považuje soud též námitku žalobce, že žádost o povolení k trvalému pobytu podal dne X proto, že dne X s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění, neboť bezmála rok a půl pobýval na území České republiky bez platného pobytového oprávnění. K tomu soud uvádí, že sice není vyloučeno, že bezprostředním impulsem k podání žádosti žalobce o povolení k trvalému pobytu mohlo být zahájení řízení o správním vyhoštění, podle zákona je však rozhodující, že se žalobce dopustil obcházení zákona ve formě účelového uznání otcovství s cílem získat povolení k trvalému pobytu. Je dokonce možné, aby cizinec účelově prohlásil souhlas s určením otcovství až poté, kdy již bylo řízení o jeho žádosti o povolení k trvalému pobytu zahájeno. Rovněž tak není podstatné, zda cizinec trvalý pobyt z důvodu příbuzenství s nezletilou osobou, jejímž je matrikovým otcem, skutečně získal či nikoliv. V dané věci oba správní orgány důvodně poukázaly na blízkou časovou souvislost a pořadí rozhodných úkonů, tedy nejprve souhlasného prohlášení rodičů o určení otcovství k nezletilé G. Z. a následně podání žalobcovy žádosti o povolení k trvalému pobytu. Tato úvaha sama o sobě neprokazuje ani nevylučuje pohnutku žalobce, nelze ji však vytrhávat ze souvislosti s ostatními skutečnostmi, resp. obsahem důkazů, jak to činí žalobce. Vnitřní duševní vztah k nějakému cíli, pokud je jednajícím popírán, lze prokázat prakticky jen nepřímými důkazy, například z chování jednajícího před a po inkriminované události. Je třeba tedy ve shodě s žalovanou uvážit, že žalobce před učiněním prohlášení o určení otcovství příslibil poskytnout finanční plnění matce nezletilé a po jeho realizaci plnění alespoň zčásti také poskytl, a dále že žalobce poté nejevil žádný zájem o nezletilou, nechtěl ji vychovávat, vyživovat a trávit s ní čas; žalobce ostatně nenavštěvoval ani matku nezletilé. Za této situace bylo hodnocení sledu úkonů činěných žalobcem zcela logické, neboť korespondovalo s ostatními relevantními zjištěními. Nynější procesní obrana žalobce pak nijak nevyvrací závěr o účelovosti samotného prohlášení žalobce o určení otcovství.

33. Na základě výše uvedené argumentace soud uzavírá, že otcovství k nezletilé G. Z. bylo žalobcem (stejně jako matkou nezletilé) prohlášeno účelově a v případě žalobce s cílem získat povolení k trvalému pobytu na území České republiky. Žalobní bod je nedůvodný.
34. Poslední žalobní bod zpochybňuje naplnění zákonné podmínky, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do soukromého nebo rodinného života žalobce.
35. Podle čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.
36. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců zohlední správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.
37. Pokud jde o podmínku přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života, Nejvyšší správní soud se k ní ve své judikatuře již opakovaně vyslovil. V této oblasti existovala v době vydání napadeného rozhodnutí i bohatá judikatura Evropského soudu pro lidská práva, která stanoví řadu kritérií pro posuzování souladu zásahů do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech v cizineckých věcech (z novější judikatury Evropského soudu pro lidská práva srovnej např. *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, rozsudek, 31. 1. 2006, č. 50435/99, § 39; *Nunez proti Norsku*, rozsudek, 28. 6. 2011, č. 55597/09, § 70; *Konstantinov proti Nizozemsku*, rozsudek, 26. 4. 2007, č. 16351/03, § 52; či *Üner proti Nizozemsku*, rozsudek velkého senátu, 18. 10. 2006, č. 46410/99, body 57-58; blíže viz Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J. Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, str. 958-959). V této souvislosti zdejší soud připomíná, že přezkum rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu je z povahy věci intenzivnější než přezkum rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu (či rozhodnutí o neudělení vstupu na území), neboť v prvním případě jde přirozeně o daleko závažnější zásah do práv jednotlivce (k tomu srov. blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 7 As 112/2011-65, nebo nález Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11).
38. Podle výše uvedené judikatury Nejvyššího správního soudu a Evropského soudu pro lidská práva musí být v cizineckých věcech brány v potaz zejména následující faktory: (1) povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem); (2) délka pobytu cizince v hostitelském státě; (3) doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (4) stěžovatelova rodinná situace (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující opravdovost rodinného života páru); (5) počet nezletilých dětí a jejich věk; (6) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění); (7) rozsah a intenzita vazeb na

hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.); (8) imigrační historie dotčených osob (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); a (9) věk a zdravotní stav dotčeného cizince [srov. zejména *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, rozsudek, 31. 1. 2006, č. 50435/99, § 39; a *Üner proti Nizozemsku*, rozsudek velkého senátu, 18. 10. 2006, č. 46410/99, body 57-58]. Tato kritéria sice byla vytvořena primárně v souvislosti s přezkumem vyhoštění cizinců, nicméně Nejvyšší správní soud je soustavně považuje – po patřičné úpravě – za aplikovatelná i na rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu. I samotné zrušení povolení k pobytu může svými důsledky (např. existenčním ohrožením cizince a jeho rodiny) za určitých okolností samo o sobě představovat natolik intenzivní zásah do soukromého a rodinného života cizince, že půjde o nepřiměřený zásah ve smyslu § 871 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců *in fine* vykládaného souladně s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 – 39).

39. Soud vychází z uvedených judikturních kritérií se nejprve zabýval otázkou, zda napadené rozhodnutí není zatíženo vadou řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti, a shledal, že v části týkající se posouzení případného dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce trpí rozhodnutí nedostatkem důvodů v takovém rozsahu a intenzitě, jež je činí věcně nepřezkoumatelným.
40. Co se týče posuzování dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, stojí judikatura správních soudů na stanovisku, že správní orgán při zjišťování podstatných skutečností zpravidla může vycházet jen z toho, co uvede a osvědčí účastník. To však neplatí v případě, jestliže jsou relevantní skutečnosti správnímu orgánu v době rozhodování známy nebo v průběhu správního řízení vyšly najevo (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011 - 48). Třebaže soud akcentuje zásadu, že pouze bdělým účastníkům náleží práva a mají o ně řádně pečovat, tedy i žalobce měl a mohl být v průběhu řízení aktivnější a příčinnivější při uvádění a prokazování skutečností, týkajících se jeho soukromí i pracovního uplatnění, nelze mu nyní odeprít ochranu veřejného subjektivního práva, jestliže je ze správního spisu zřejmé, že podstatné skutečnosti uváděné v rámci tohoto žalobního bodu byly již v době vydání napadeného rozhodnutí žalované z úřední činnosti známy.
41. Aniž by soud předjímal konečné stanovisko ohledně přiměřenosti rozhodnutí z hlediska zásahu do soukromého nebo rodinného života žalobce, je zřejmé, že stávající odůvodnění napadeného rozhodnutí neobstojí, jelikož závěr, že dopad rozhodnutí není nepřiměřený, žalovaná nepodložila dostatečnými důvody. Způsob, jakým se žalovaná vypořádala s otázkou dopadů rozhodnutí, nemohl soud akceptovat z následujících důvodů.
42. Žalovaná v odůvodnění rozhodnutí nezmiňuje, že žalobce je ženatý a má nezletilého syna N. T. N., narozeného dne X v P. Vztah žalobce k dítěti je přitom patrný z výpisů z cizineckého informačního systému ze dne 27. 11. 2014 a 18. 8. 2017, které jsou založeny ve správním spisu. Ve výpisu z evidence cizinců s povoleným pobytem na území České republiky ze dne 18. 8. 2017 je v poznámce uvedeno, že z formuláře žádosti o vydání duplikátu PkP (dokladu o povolení k pobytu státních příslušníků třetích zemí) ze dne 31. 7. 2017 bylo zjištěno, že žalobce změnil svůj rodinný stav na „ženatý“. Na dotaz ústně uvedl, že změnu nenahlásil v zákonné lhůtě kvůli svému ilegálnímu pobytu. Další podrobnosti pak vyplývají ze správní žaloby a návrhu na přiznání odkladného účinku ze dne 14. 5. 2014, které ministerstvo obdrželo prostřednictvím Krajského soudu v B. dne 27.

5. 2014 a založilo do spisu. Kromě jiného se zde uvádí, že „žalobce žije na území České republiky s dlouholetou partnerkou (od r. 2009), nyní manželkou, paní D. H. N., nar. X, a jejich společným synem T. N. N., nar. X“, což je dokládáno oddacím listem a rodným listem nezletilého. Dále je uvedena mj. informace, že žalobce je v domácnosti a pečuje o syna, manželka žije na území České republiky od svých 14 let na základě povolení k trvalému pobytu a rodinu zajišťuje po finanční stránce. Je tedy zřejmé, že žalovaná měla v době vydání napadeného rozhodnutí zcela konkrétní a hodnověrné informace o rodinném životě žalobce na území České republiky, a přesto že tyto informace jsou nepochybně podstatné pro posouzení dopadu rozhodnutí o odnětí pobytového oprávnění do rodinného a soukromého života žalobce, žalovaná se s nimi nijak nevypořádala.
43. Dále je z odůvodnění patrné, že žalovaná kusým způsobem popisuje některé méně důležité „negativní“ faktory, například že žalobce opustil zemi původu až v dospělosti (přesněji v 18 letech) a zná tamní jazyk a prostředí, takže návrat by pro něj neznamenal neřešitelný problém, avšak opomíjí faktory svědčící ve prospěch silných vazeb žalobce na prostředí České republiky, jak je definovala výše uvedená judikatura Nejvyššího správního soudu a Evropského soudu pro lidská práva. Kromě rodinné situace žalobce a nezletilého dítěte (v době vydání napadeného rozhodnutí v batolecím věku) žalovaná nijak nehodnotí celkovou délku pobytu žalobce v České republice [pobýval zde od 1. 7. 2002 do 15. 11. 2005 na základě dlouhodobého víza, následně bez víza s poté mu byl povolen (později zrušený) trvalý pobyt], povahu a závažnost dotčeného veřejného zájmu a dobu, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování žalobce v průběhu této doby (žalobce nepáchal na území České republiky trestnou činnost a od účelového prohlášení otcovství uplynulo v době vydání napadeného rozhodnutí deset roků).
44. Některé dílčí závěry žalované jsou nepřezkoumatelné, neboť není zřejmé, odkud žalovaná čerpá podkladové údaje. Zejména se to týká hodnocení rozsahu a intenzity vazeb na hostitelský stát, konkrétně tvrzení, že žalobce na území České republiky „v posledních letech dlouhodobě nepobýval, z čehož je patrné, že pokud nějaké vazby na Českou republiku měl, musely být během dlouhé doby nepřítomnosti značně oslabeny, a navíc nemohly být nijak silné už předtím...“. Není přitom úkolem soudu označovat za žalovanou ona dlouhá období nepřítomnosti žalobce, a domýšlet, proč měla vést k oslabení jeho vazeb na Českou republiku. Z předloženého spisu vyplývá pouze to, že s výjimkou období od 16. 11. 2005 do 21. 11. 2007, kdy neměl platný pobytový titul, žalobce ohlásil a doložil adresy pobytu a jména ubytovatelů na území České republiky. Na jedné z těchto adres (B., J.) proběhla dne 20. 10. 2010 pobytová kontrola a podle ústního sdělení dvou nájemníků se zde V. zdržoval naposledy někdy před dvěma lety. V odvolání ze dne 17. 11. 2014 sám žalobce uvádí, že v roce 2010 měl několik zakázek v R., v období října 2010 až dubna 2011 pobýval ve V., dne 8. 11. 2010 byl ovšem přítomen v P., aby ohlásil novou adresu. To je vše, co lze ve spisové dokumentaci k této otázce dohledat. Zvolenou formulaci soud považuje za nekonkrétní a značně nepřiléhavou, ledaže žalovaná vycházela ještě z jiných zdrojů, které ovšem opomněla uvést a založit do spisu.
45. Tvrzení žalované, že napadeným rozhodnutím není vystavěna nepřekonatelná bariéra mezi žalobcem a Českou republikou, jelikož žalobci bylo pouze odňato nejvyšší možné pobytové oprávnění a zákaz pobytu mu vysloven nebyl, je poněkud zjednodušující. Tímto argumentem se žalovaná v podstatě vyhnula identifikaci důsledků plynoucích pro žalobce ze zrušení jeho povolení k trvalému pobytu a samotnému posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí. Zákon o pobytu cizinců stanoví, že žádost o dlouhodobé vízum i o povolení k

dlouhodobému pobytu je nutné podat mimo území České republiky. Žádost o dlouhodobé vízum je možné podat výhradně na zastupitelském úřadě České republiky, a to ve státě, jehož je cizinec občanem. Splnění této podmínky se nevyžaduje jen, jde-li o cizince, který je občanem státu uvedeného v seznamu zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni žádost o udělení dlouhodobého víza podat na kterémkoli zastupitelském úřadě České republiky (vyhláška č. 429/2010 Sb.). V. s. r. ale není ve vyhlášce č. 429/2010 Sb. zahrnuta. Žádost o povolení k dlouhodobému pobytu se rovněž až na výjimky, jež se na žalobce nevztahují, musí podávat na zastupitelském úřadě České republiky (srov. § 42a odst. 4 a 5 zákona o pobytu cizinců). Pro stěžovatele to tedy fakticky znamená odcestovat na své náklady do V. jen proto, aby žádost vůbec mohl podat.

46. Uvedené konstatování žalované tedy ve své podstatě popírá smysl části ustanovení § 87l odst. 1 zákona o pobytu cizinců [společné pro písmena a) až c) tohoto odstavce]. Ta stanoví, že rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu je nutné zkoumat z hlediska přiměřenosti zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince způsobeného zrušením trvalého pobytu. Mělo-li by platit, že zásah je přiměřený, pokud si cizinec může požádat o udělení nižšího pobytového statusu, bude-li mu vůbec udělen, pak by rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu bylo z hlediska zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince nelogicky přiměřené vždy, neboť zákon o pobytu cizinců podání žádosti o nižší pobytový status nebrání. Tato část § 87l odst. 1 zákona o pobytu cizinců by se stala nadbytečnou. Zákonodárce vložení této části do § 87l odst. 1 zákona o pobytu cizinců naopak předpokládal, že zrušení povolení k pobytu může svými důsledky (např. existenčním ohrožením cizince a jeho rodiny) za určitých okolností samo o sobě představovat natolik intenzivní zásah do soukromého a rodinného života cizince, že půjde o nepřiměřený zásah ve smyslu § 87l odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců vykládaného souladně s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
47. Celkově vzato pasáž odůvodnění věnující se případným dopadům rozhodnutí do osobní sféry žalobce a čítající jen tři krátké odstavce textu nelze v tomto konkrétním případě pokládat za dostačující. To je patrné při pouhém srovnání žalovanou uvedených skutečností s neuzavřeným výčtem faktorů, které je podle mezinárodní i vnitrostátní judikatury třeba brát v cizineckých věcech v úvahu a které jsou v rámci odnímání pobytového oprávnění (na rozdíl od zamítnutí žádosti o jeho udělení či přiznání) neopomenutelné, resp. přísněji zohlednitelné v přezkumu. Soud rovněž zaznamenal, že žalovaná pouze doslovně převzala text, který byl užit v jejím předchozím zrušeném rozhodnutí ze dne 27. 4. 2015, aniž by jej podle potřeby jakkoli aktualizovala a rozšířila. Na podkladě hodnocení provedeného žalovanou tedy soud nemohl předmětný žalobní bod meritorně přezkoumat, neboť z napadeného rozhodnutí nejsou seznatelné důvody, jež vedly k závěru (který jinak nemusí být a priori nesprávný), že dopad rozhodnutí do života žalobce není nepřiměřený.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

48. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí žalované zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a věc žalované podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil k dalšímu řízení. Právním názorem vysloveným v tomto rozsudku jsou správní orgány vázány (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
49. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce měl ve věci úspěch, a proto

mu náhrada nákladů řízení náleží. Tyto náklady zahrnují náklady na zastoupení advokátem, které tvoří odměna za zastoupení a náhrada hotových výdajů. Zástupkyni žalobce nenáleží náhrada DPH, neboť není plátcem DPH. Zástupkyně žalobce provedla v řízení dva účelné úkony právní služby po 3 100 Kč [převzetí a příprava zastoupení a jedno písemné podání soudu (žaloba spojená s návrhem na přiznání odkladného účinku) – § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů]. Za sdělení k výzvě soudu ze dne 4. 1. 2018 soud odměnu nepřiznal, neboť jde o odkaz na podanou žalobu a neobsahuje žádnou novou právní či skutkovou argumentaci. K odměně za právní služby v souhrnné výši 6 200 Kč byla přičtena paušální částka jako náhrada hotových výdajů ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 4 téže vyhlášky. Tato částka byla dále zvýšena o soudní poplatek ve výši 3 000 Kč za žalobu a 1 000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě. (O vrácení přeplatku na soudním poplatku ve výši 2 000 Kč již soud rozhodl usnesením ze dne 26. 10. 2017). Náhradu nákladů řízení v celkové výši 10 800 Kč je žalovaná povinna uhradit podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, užitého na základě § 64 s. ř. s., k rukám zástupkyně žalobce, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 12. září 2019

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

